

6.17.10.13. Fyzická zátěž

<http://www.guard7.cz/nabidka/lexikon-bozp/kategorizace-praci/fyzicka-zatez>

Dle Vyhlášky č. 432/2003 Sb. zařazujeme do 3 kategorií. Podmínky ochrany zdraví při práci s fyzickou zátěží stanovuje Nařízení vlády č. 361/2007 Sb.

Fyzická zátěž se člení na:

- 1 [Celková fyzická zátěž](#)
- 1 [Lokální svalová zátěž](#)
- 1 [Ruční manipulace s břemeny](#)

Kategorie druhá

Do druhé kategorie se zařazuje práce

- převážně dynamická, vykonávaná velkými svalovými skupinami, při níž
  - celosměnový energetický výdej (netto) je u mužů v rozmezí od 4,5 MJ do 6,8 MJ, u žen od 3,4 MJ do 4,5 MJ a minutový přípustný energetický výdej (netto) se pohybuje u mužů v rozmezí 400 až 575 W (24,1 až 34,5 kJ.min) a u žen v rozmezí 240 až 395 W (14,5 až 23,7 kJ.min),
  - směnová průměrná srdeční frekvence se pohybuje v rozmezí od 92 do 102 tepů.min⁻¹ u mužů i u žen, přičemž minutová srdeční frekvence při hlavní pracovní operaci nepřekročí ani krátkodobě 150 tepů.min⁻¹,

- roční energetický výdej je větší než dvě třetiny přípustné hodnoty, ale tuto hodnotu nepřekročí, jde-li o nerovnoměrnou zátěž v průběhu roku, např. sezónní práce, přičemž zátěž v průběhu celé průměrné směny nepřekročí minutový přípustný energetický výdej u mužů 34,5 kJ a u žen 23,7 kJ,
- vykonávaná malými svalovými skupinami při převaze dynamické složky, při níž se
  - průměrná celosměnově vynakládaná svalová síla pohybuje v rozmezí 15 až 30 % F_{max} nebo se vyskytují pracovní úkony vyžadující krátkodobě použít síly od 55 do 70 % F_{max} maximálně 600krát za průměrnou směnu, pokud je použito měřicí zařízení umožňující snímání jedenkrát za sekundu, přičemž vynakládané síly, které jsou pravidelnou součástí pracovní činnosti, ani občasně nepřekročí 70 % F_{max} ,
  - maximální počty pohybů v závislosti na vynakládaných svalových silách nepřekračují nejvyšší přípustné hodnoty počtů pohybů, ale jsou vyšší, než jejich dvoutřetinové hodnoty,
  - počty pohybů vykonávaných malými svalovými skupinami ruky a prstů se pohybují v rozmezí 110 až 90 za minutu při uplatnění svalových sil mezi 3 % až 6 % F_{max} , celkový počet pohybů nepřekročí 40 000 pro 3 % F_{max} a 32 000 pro 6 % F_{max} za průměrnou směnu,
- vykonávána malými svalovými skupinami při převaze statické složky, při níž se průměrná celosměnově vynakládaná svalová síla pohybuje v rozmezí od 6 do 10 % F_{max} a vynakládané svalové síly, které jsou pravidelnou součástí pracovní činnosti, ani občasně nepřekročí 45 % F_{max} , nebo
- spojená s ruční manipulací s břemeny,
  - při které se hmotnost ručně přenášených břemen muži pohybuje při občasné manipulaci v rozmezí od 30 do 50 kg a při časté manipulaci v rozmezí od 15 do 30 kg nebo

kumulativní hmotnost břemen přenášených za průměrnou směnu je vyšší než 7000 kg, ale nepřekračuje hodnotu 10 000 kg,

- o při které se hmotnost ručně přenášených břemen ženami pohybuje při občasné manipulaci v rozmezí od 15 do 20 kg a při časté manipulaci v rozmezí od 5 do 15 kg nebo je kumulativní hmotnost břemen přenášených za průměrnou směnu vyšší než 4500 kg, ale nepřekračuje hodnotu 6500 kg.

Kategorie třetí

Do třetí kategorie se zařazuje práce vykonávaná za podmínek, kdy jsou překračovány limity stanovené pro kategorii druhou.

 Minimální opatření k ochraně zdraví při práci s celkovou fyzickou a lokální svalovou zátěží

 Zásady ochrany zdraví při práci fyzické pracovní zátěží

Práce spojená s celkovou fyzickou zátěží a lokální svalovou zátěží, překračující hygienické limity, musí být přerušována bezpečnostními přestávkami v trvání 5 až 10 minut po každých 2 hodinách od započetí výkonu práce nebo musí být zajištěno střídání činností nebo zaměstnanců.

- ergonomické uspořádání pracovního místa a pracoviště, které musí vyhovovat tělesným rozměrům mužů a žen v produktivním věku s přihlédnutím k pracovní poloze a pracovním pohybům,
- odstranit zdroje nepřiměřené fyzické zátěže,
- vyloučit nebo omezit zaujímání nefyziologických pracovních poloh,
- zachovávat principy správné manipulaci s břemeny,
- zabezpečit správné rozvržení fyzické práce, aby nedocházelo k

přetěžování pohybového systému, její střídání s lehčí fyzickou prací,

- fyzická pracovní zátěž nesmí převyšovat individuální kapacitu,
- věnovat se problematice režimu práce a odpočinku (dostatečné odpočinkové časy, zařazování přestávek),
- používané nástroje a nářadí by měly splňovat ergonomické zásady, vhodné je vyhnout se kontinuálním přidržovacím činnostem a sevření těžkých nástrojů,
- udržovat technických zařízení v dobrém stavu,
- vhodně organizovat práci – střídat pracovníky a činnosti na jednotlivých pracovních místech,
- správně volit rotaci směn,
- zabezpečit dostatečný zácvik pracovníků pro vytvoření vhodných pracovních stereotypů,
- vhodný výběr pracovníků na exponovaná pracovní místa, pracovní zařazování podle pracovní způsobilosti,
- využívat technická opatření (mechanizační prostředky, transportní prostředky pro manipulaci s břemeny, hydraulické zvedáky, apod.),
- správně volit krátkodobé i dlouhodobé normy, při tvorbě norem vycházet z fyziologických zásad,
- zabezpečit zvýšenou lékařskou péči, periodické preventivní prohlídky,
- zajistit bezpečnost práce, používat vhodné osobní ochranné pracovní prostředky.